

Directiva nr. 278 din 12/06/1986

Publicat în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. 181 din 04/07/1986

Intrare în vigoare: 04/07/1986

privind protecția mediului, în special a solului, atunci când se utilizează nămoluri de epurare în agricultură (86/278/CEE)

DIRECTIVA CONSILIULUI

din 12 iunie 1986

privind protecția mediului, în special a solului,
atunci când se utilizează nămoluri de epurare în agricultură
(86/278/CEE)

CONSILIUL COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene, în special art. 100 și 235,

având în vedere propunerea Comisiei⁽¹⁾,

având în vedere avizul Parlamentului European⁽²⁾,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social⁽³⁾,

întrucât scopul prezentei directive este de a reglementa utilizarea nămolurilor de epurare în agricultură, astfel încât să se prevină efectele nocive asupra solului, vegetației, animalelor și omului, încurajând utilizarea lor corectă;

întrucât neconcordanța dintre prevederile statelor membre privind utilizarea nămolurilor de epurare în agricultură ar putea afecta funcționarea pieței comune; întrucât se impune apropierea legilor în acest domeniu în conformitate cu art. 100 din Tratat;

întrucât nămolurile de epurare utilizate în agricultură nu sunt reglementate de Directiva Consiliului 75/442/CEE din 15 iulie 1975 privind deșeurile⁽⁴⁾;

întrucât măsurile prevăzute în Directiva Consiliului 78/319/CEE din 20 martie 1978 privind deșeurile toxice și periculoase⁽⁵⁾ se aplică și nămolurilor de epurare care conțin sau sunt contaminate cu substanțe sau materiale enumerate în anexa la directiva menționată, care sunt de asemenea natură sau sunt prezente în asemenea cantități sau concentrații încât reprezintă un risc pentru sănătatea omului sau pentru mediu;

¹⁾ JO C 264, 08.10.1982, p. 3 și JO C 154, 14.06.1984, p. 6.

²⁾ JO C 77, 19.03.1984, p. 136.

³⁾ JO C 90, 05.04.1983, p. 27.

⁴⁾ JO L 194, 25.07.1975, p. 39.

⁵⁾ JO L 84, 31.03.1978, p. 43.

întrucât trebuie prevăzut un regim special pentru a asigura protecția deplină a omului, animalelor, plantelor și mediului împotriva efectelor nocive care apar în urma utilizării necontrolate a nămolurilor;

întrucât obiectivul prezentei directive este de asemenea să stabilească anumite măsuri comunitare inițiale privind protecția solurilor;

întrucât nămolurile pot avea proprietăți agronomice valoroase și este așadar justificat să se încurajeze valorificarea lor în agricultură, cu condiția ca acestea să fie utilizate în mod corect; întrucât utilizarea nămolurilor de epurare nu trebuie să dăuneze calității solului și a produselor agricole;

întrucât anumite metale grele pot fi toxice pentru plante și, de asemenea, pentru om, prin prezența lor în recolte și întrucât este necesar să se stabilească valori limită obligatorii pentru aceste elemente în sol;

întrucât utilizarea nămolurilor ar trebui interzisă atunci când concentrația acestor metale în sol depășește aceste valori limită;

întrucât, în plus, este necesar să se prevină depășirea acestor valori limită ca urmare a utilizării nămolurilor; întrucât, în acest scop, este necesar să se limiteze cantitatea de metale grele adăugate la solul cultivat, fie prin stabilirea unor cantități maxime ale aportului de nămoluri utilizate pe an, fie prin grija ca valorile limită ale concentrației de metale grele în nămolurile utilizate să nu depășească valorile limită pentru cantitățile de metale grele care pot fi adăugate solului pe baza unei medii de 10 ani;

întrucât nămolurile trebuie să fie tratate înainte de a fi utilizate în agricultură; întrucât statele membre pot autoriza totuși utilizarea nămolurilor netratate, fără riscuri pentru sănătatea oamenilor sau animalelor, dacă acestea sunt injectate sau îngropate în sol;

întrucât trebuie să treacă o anumită perioadă de timp între utilizarea nămolurilor și folosirea pământului pentru pășunat, recolta culturilor furajere sau anumitor culturi care sunt în mod normal în contact direct cu solul și care sunt consumate crude; întrucât utilizarea nămolurilor trebuie să fie interzisă la culturile de legume și fructe în timpul perioadei de vegetație, cu excepția culturilor de pomi fructiferi;

întrucât nămolurile ar trebui utilizate în condiții care garantează protecția solului și a apelor subterane și de suprafață în conformitate cu Directivele 75/440/CEE⁽¹⁾ și 80/68/CEE⁽²⁾; întrucât, în acest scop, este necesar să se controleze calitatea nămolurilor și a solurilor pe care acestea sunt utilizate și, ulterior, să se efectueze analize și să se comunice anumite rezultate utilizatorilor;

¹⁾ JO L 194, 25.07.1975, p. 26.

²⁾ JO L 20, 26.01.1980, p. 43.

Întrucât trebuie păstrat un anumit număr de informații esențiale pentru a asigura o mai bună conștientizare a utilizării nămolurilor în agricultură și întrucât aceste informații ar trebui înaintate sub formă de rapoarte periodice Comisiei; întrucât, în temeiul acestor rapoarte, Comisia va elabora, dacă va fi necesar, propuneri care să asigure o protecție mai mare a solului și mediului;

Întrucât nămolurile rezultate de la stațiile mici de epurare a apelor reziduale care epurează în principal ape reziduale menajere prezintă riscuri reduse pentru sănătatea omului, animalelor, plantelor și pentru mediu și, în consecință, se impune exceptarea de la unele dintre obligațiile prevăzute privind informarea și analiza;

Întrucât statele membre ar trebui să poată elabora dispoziții mai stricte decât cele prevăzute în prezenta directivă; întrucât astfel de dispoziții ar trebui comunicate Comisiei; întrucât progresul tehnic și științific ar putea face necesară adaptarea rapidă a anumitor cerințe prevăzute în prezenta directivă; întrucât, în vederea facilitării introducerii măsurilor necesare în acest scop, ar trebui să fie stabilită o procedură prin care s-ar putea realiza o cooperare între statele membre și Comisie; întrucât o astfel de cooperare ar trebui să aibă loc în cadrul Comitetului privind adaptarea la progresul științific și tehnic;

Întrucât Tratatul nu a prevăzut competențele necesare, altele decât cele din art. 235,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

Scopul prezentei directive este de a reglementa utilizarea nămolurilor de epurare în agricultură astfel încât să se prevină efectele nocive asupra solului, vegetației, animalelor și omului, încurajând utilizarea lor corectă;

Articolul 2

În sensul prezentei directive:

(a) "nămoluri" reprezintă:

(i) nămoluri reziduale provenite de la stațiile de epurare care tratează apele reziduale menajere sau urbane și de la alte stații de epurare care tratează apele reziduale cu o compoziție similară apelor reziduale menajere și urbane;

(ii) nămoluri reziduale de la fosele septice și de la alte instalații similare pentru tratarea apelor reziduale;

(iii) nămoluri reziduale provenite de la alte stații de epurare decât cele menționate la pct. (i) și (ii);

(b) "nămoluri tratate" reprezintă:

nămolurile tratate printr-un proces biologic, chimic sau termic, prin stocare pe termen lung sau prin orice alt procedeu corespunzător astfel încât să reducă în mod semnificativ puterea lor de fermentare și riscurile pentru sănătate rezultate prin utilizarea lor;

(c) "agricultură" reprezintă:

orice tip de cultură în scop comercial și alimentară, inclusiv în scopul creșterii animalelor;

(d) "utilizare" reprezintă:

împrăștierea nămolurilor pe sol sau orice altă aplicare a nămolurilor pe și în sol.

Articolul 3

1. Nămolurile menționate în art. 2 lit. (a) pct. (i) pot fi utilizate în agricultură numai în conformitate cu prezenta directivă.

2. Fără a aduce atingere Directivelor 75/442/CEE și 78/319/CEE:

- nămolurile menționate în art. 2 lit. (a) pct. (ii) pot fi utilizate în agricultură sub rezerva oricăror condiții pe care statul membru în cauză le poate considera necesare pentru protecția sănătății omului și a mediului;

- nămolurile menționate în art. 2 lit. (a) pct. (iii) pot fi utilizate în agricultură numai dacă utilizarea lor este reglementată de statul membru în cauză.

Articolul 4

Valorile pentru concentrațiile de metale grele în solul pe care se aplică nămoluri, concentrațiile de metale grele din nămoluri și cantitățile maxime anuale ale unor astfel de metale grele care pot fi introduse în soluri cu destinație agricolă, sunt prezentate în anexele I A, I B și I C.

Articolul 5

Fără a aduce atingere art. 12:

1. statele membre interzic utilizarea nămolurilor atunci când concentrația unuia sau mai multor metale grele din sol depășește valorile limită pe care le stabilesc în conformitate cu anexa I A și iau măsurile necesare pentru a asigura că aceste valori limită nu sunt depășite ca urmare a utilizării nămolurilor.

2. statele membre reglementează utilizarea nămolurilor astfel încât acumularea de metale grele în sol să nu ducă la o depășire a valorilor limită menționate la alin. (1). În acest scop, statele membre aplică una sau alta dintre procedurile prevăzute la lit. (a) și (b):

(a) statele membre stabilesc cantitățile maxime de nămoluri exprimate în tone de materie uscată care poate fi aplicată pe sol pe unitatea de suprafață și pe an, respectând în același timp valorile limită pentru concentrația de metale grele în nămoluri, pe care acestea o stabilesc în conformitate cu anexa I B;

sau

(b) statele membre asigură respectarea valorilor limită pentru cantitățile de metale introduse în sol pe unitatea de suprafață și pe unitatea de timp, prezentate în anexa IC.

Articolul 6

Fără a aduce atingere art. 7:

(a) nămolurile sunt tratate înainte de a fi utilizate în agricultură. Statele membre pot totuși autoriza, în anumite condiții stabilite de ele, utilizarea nămolurilor netratate, dacă acestea sunt injectate sau introduse în sol;

(b) producătorii de nămoluri de epurare furnizează cu regularitate utilizatorilor toate informațiile menționate în anexa II A.

Articolul 7

Statele membre interzic utilizarea de nămoluri sau furnizarea de nămoluri în vederea utilizării lor:

(a) pe pășuni sau pe culturi furajere, dacă terenul este folosit pentru pășunat sau la recoltarea de culturi furajere pe aceste terenuri înainte de a fi trecut o anumită perioadă de timp. Această perioadă de timp, care trebuie stabilită de statele membre în funcție de situația lor geografică și climatică, nu poate în nici un caz mai scurtă de trei săptămâni;

(b) pe culturile de legume și fructe în timpul perioadei de vegetație, cu excepția culturilor de pomi fructiferi;

(c) pe solurile destinate culturilor de legume și fructe care sunt în mod normal în contact direct cu solul și sunt consumate crude, pentru o perioadă de 10 luni înaintea recoltării și în timpul recoltării.

Articolul 8

Următoarele reguli se respectă la utilizarea nămolurilor:

- utilizarea trebuie să țină cont de necesitățile nutriționale ale plantelor și nu poate să altereze calitatea solurilor și apelor de suprafață și subterane;

- dacă nămolurile sunt utilizate pe soluri al căror pH este mai mic decât 6, statele membre trebuie să țină seama de creșterea instabilității metalelor grele și de absorbția lor de către plante și să reducă, dacă este cazul, valorile limită pe care le-au stabilit în conformitate cu anexa I A.

Articolul 9

Nămolurile și solurile pe care acestea sunt utilizate se analizează după cum se menționează în anexele II A și II B. Metodele de referință de prelevare de probe și analiză sunt indicate în anexa II C.

Articolul 10

1. Statele membre se asigură că sunt ținute la zi registre care să conțină:

(a) cantitățile de nămoluri produse și cantitățile furnizate pentru agricultură;

(b) compoziția și caracteristicile nămolurilor față de parametrii specificați în anexa II A;

(c) tipul de tratament efectuat, după cum se definește în art. 2 lit. (b);

(d) numele și adresele destinatarilor de nămoluri și locul de utilizare a nămolurilor.

2. Aceste registre trebuie să fie ținute la dispoziția autorităților competente și servesc la stabilirea raportului de sinteză menționat în art. 17.

3. Informațiile privind metodele de tratament și rezultatele analizelor sunt comunicate la cerere autorităților competente.

Articolul 11

Statele membre pot excepta de la aplicarea dispozițiilor art. 6 lit. (b) și art. 10 alin. (1) lit. (b), (c) și (d) și alin. (2) nămolurile rezultate de la stațiile de epurare a apelor reziduale, a căror capacitate de tratare este mai mică de 300 kg de CBO₅ pe zi, corespunzător unui număr de 5 000 locuitori și care sunt destinate în primul rând epurării apelor reziduale menajere.

Articolul 12

Dacă condițiile impun acest lucru, statele membre pot adopta măsuri mai stricte decât cele prevăzute în prezenta directivă.

Orice decizie de această natură se comunică imediat Comisiei, în conformitate cu acordurile existente.

Articolul 13

Adaptarea la progresul științific și tehnic, în conformitate cu procedura menționată în art. 15, include dispozițiile anexelor la prezenta directivă, cu excepția parametrilor și valorilor cuprinse în anexele I A, I B și I C, a oricărui factori care ar putea afecta evaluarea valorilor și a parametrilor pentru analiză menționați în anexele II A și II B.

Articolul 14

1. Se constituie un comitet pentru adaptarea prezentei directive la progresul științific și tehnic (denumit în continuare "comitetul"), format din reprezentanții statelor membre și prezidat de un reprezentant al Comisiei.
2. Comitetul își stabilește regulamentul de procedură.

Articolul 15

1. Dacă trebuie urmată procedura prevăzută în prezentul articol, comitetul este sesizat de președinte, fie la inițiativa acestuia, fie la cererea reprezentantului unui stat membru.
2. Reprezentantul Comisiei prezintă comitetului un proiect cu măsurile ce urmează să fie adoptate. Comitetul își dă avizul cu privire la acest proiect în termenul pe care președintele îl poate stabili în funcție de urgența subiectului în cauză. Comitetul hotărăște cu o majoritate de 54 de voturi, voturile statelor membre fiind ponderate conform art. 148 alin. (2) din Tratat. Președintele nu participă la vot.
3. (a) Comisia adoptă măsurile preconizate, dacă acestea sunt conforme cu avizul comitetului.
(b) Dacă măsurile preconizate nu sunt conforme cu avizul comitetului sau în absența avizului, Comisia propune Consiliului, fără întârziere, măsurile ce trebuie adoptate. Consiliul hotărăște cu majoritate calificată.
(c) Dacă, în termen de trei luni de la prezentarea propunerii, Consiliul nu hotărăște, măsurile propuse sunt adoptate de Comisie.

Articolul 16

1. Statele membre pun în aplicare dispozițiile legale, de reglementare și administrative necesare aducerii la îndeplinire a prezentei directive în termen de trei ani de la notificarea acesteia.
Statele membre informează imediat Comisia cu privire la aceasta.
2. Statele membre comunică Comisiei textul dispozițiilor de drept intern, pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 17

După cinci ani de la notificarea prezentei directive și din patru în patru ani ulterior, statele membre pregătesc un raport de sinteză privind utilizarea nămolurilor în agricultură, precizând cantitățile de nămoluri utilizate, criteriile urmate și orice dificultăți întâmpinate; statele membre transmit acest raport Comisiei, care publică informațiile conținute în acesta. În temeiul acestui raport, Comisia înaintează, dacă este cazul, propunerile necesare pentru a asigura o mai bună protecție a solului și mediului.

Articolul 18

Prezenta directivă se adresează statelor membre.
Adoptată la Luxemburg, 12 iunie 1986.

Pentru Consiliu
Președintele
P. WINSEMIUS

ANEXA I A

VALORILE LIMITĂ PENTRU CONCENTRAȚIILE DE METALE GRELE ÎN SOL
(mg/kg de materie uscată într-o probă reprezentativă de sol
cu un pH de la 6 la 7, după cum se definește în anexa II C)

Parametri	Valori limită ⁽¹⁾
Cadmiu	1 - 3
Cupru ⁽²⁾	50 - 140
Nichel ⁽²⁾	30 - 75
Plumb	50 - 300
Zinc	150 - 300
Mercur	1 - 1,5
Crom ⁽³⁾	-

⁽¹⁾ Statele membre pot autoriza o depășire a valorilor limită fixate anterior în cazul utilizării nămolurilor pe terenuri care, la data notificării prezentei directive, sunt destinate eliminării nămolurilor, dar pe care se cultivă culturi destinate exclusiv pentru hrana animalelor. Statele membre trebuie să informeze Comisia cu privire la numărul și tipul terenurilor respective. De asemenea, statele membre trebuie să încerce să asigure că nu există nici un pericol pentru sănătatea omului sau pentru mediu.

⁽²⁾ Statele membre pot autoriza o depășire a valorilor limită pentru acești parametri pentru soluri cu un pH constant mai mare decât 7. Concentrațiile maxime autorizate ale acestor metale grele nu trebuie să depășească în nici un caz aceste valori cu mai mult de 50%. De asemenea, statele membre trebuie să încerce să asigure că nu există nici un pericol pentru sănătatea omului sau pentru mediu, în special pentru apele subterane.

⁽³⁾ Nu este posibil să se fixeze în această etapă valorile limită pentru crom. Consiliul va fixa aceste valori limită într-o etapă ulterioară pe baza propunerilor care urmează să fie înaintate Comisiei, în termen de un an de la notificarea prezentei directive.

ANEXA I B

VALORILE LIMITĂ PENTRU CONCENTRAȚIILE DE METALE GRELE DIN NĂMOLURILE DESTINATE UTILIZĂRII ÎN AGRICULTURĂ (mg/kg de materie uscată)

Parametri	Valori limită ⁽¹⁾
Cadmiu	20 - 40
Cupru	1.000 - 1.750
Nichel	300 - 400
Plumb	750 - 1.200
Zinc	2.500 - 4.000
Mercur	16 - 25
Crom ⁽¹⁾	-

⁽¹⁾ Nu este posibil să se fixeze în această etapă valorile limită pentru crom. Consiliul va fixa aceste valori limită într-o etapă ulterioară pe baza propunerilor ce urmează a fi înaintate Comisiei în termen de un an de la notificarea prezentei directive.

ANEXA I C

VALORILE LIMITĂ PENTRU CANTITĂȚILE DE METALE GRELE CARE POT FI INTRODUSE ANUAL ÎN TERENURILE AGRICOLE PE BAZA UNEI MEDII DE 10 ANI (kg/ha/an)

Parametri	Valori limită ⁽¹⁾
Cadmiu	0,15
Cupru	12
Nichel	3
Plumb	15
Zinc	30
Mercur	0,1
Crom ⁽¹⁾	-

⁽¹⁾ Statele membre pot autoriza o depășire a valorilor limită reprezentate

mai sus în cazul utilizării nămolurilor pe terenuri care, la data notificării prezentei directive, sunt destinate eliminării nămolurilor, dar pe care se cultivă culturi destinate exclusiv pentru hrana animalelor. Statele membre trebuie să informeze Comisia cu privire la numărul și tipul terenurilor respective. De asemenea, statele membre trebuie să încerce să asigure că nu există nici un pericol pentru sănătatea omului sau pentru mediu.

(²) Nu este posibil să se fixeze în această etapă valorile limită pentru crom. Consiliul va fixa aceste valori limită într-o etapă ulterioară pe baza propunerilor ce urmează a fi înaintate Comisiei în termen de un an de la notificarea prezentei directive.

ANEXA II A

ANALIZA NĂMOLURILOR

1. De regulă, nămolurile trebuie analizate cel puțin o dată la șase luni. Dacă apar modificări în caracteristicile apei reziduale epurate, frecvența analizelor trebuie să fie mărită. Dacă rezultatele analizelor nu variază în mod semnificativ în decursul unui an întreg, nămolurile trebuie să fie analizate cel puțin o dată la 12 luni.

2. În cazul nămolurilor rezultate de la stațiile de epurare menționate în art. 11, dacă nu s-a efectuat o analiză a nămolurilor în cele 12 luni anterioare punerii în aplicare în fiecare stat membru a prezentei directive, trebuie să fie efectuată o analiză în termen de 12 luni de la această punere în aplicare, sau, dacă este cazul, în termen de 6 luni de la decizia de autorizare a utilizării în agricultură a nămolurilor rezultate de la astfel de stații. Statele membre decid cu privire la frecvența unor analize ulterioare pe baza rezultatelor analizei inițiale, orice modificări ale naturii apelor reziduale epurate și orice alți factori relevanți aferenți.

3. Sub rezerva dispozițiilor alin. (4), analiza ar trebui să includă următorii parametri:

- materie uscată, materie organică;
- pH;
- azot și fosfor;
- cadmiu, cupru, nichel, plumb, zinc, mercur, crom.

4. În cazul cuprului, zincului și cromului, dacă s-a demonstrat, spre satisfacția autorității competente a statelor membre în cauză, că aceste metale nu sunt prezente sau sunt prezente doar în cantități neglijabile în apele reziduale epurate în stația de epurare, statele membre decid cu privire la frecvența analizelor care trebuie efectuate.

ANEXA II B

ANALIZA SOLULUI

1. Ori de câte ori se utilizează nămoluri care nu provin de la stațiile de epurare menționate în art. 11, statele membre trebuie să se asigure mai întâi ca conținutul de metale grele din sol să nu depășească valorile limită stabilite în conformitate cu anexa I A. În acest scop, statele membre decid ce analize vor fi efectuate, luând în considerare datele științifice disponibile privind caracteristicile și omogenitatea solului.

2. Statele membre decid cu privire la frecvența analizelor ulterioare, luând în considerare conținutul de metale din sol anterior utilizării nămolurilor, cantitatea și compoziția nămolurilor folosite și orice alți factori relevanți aferenți.

3. Analiza ar trebui să includă următorii parametri:

- pH;
- cadmiu, cupru, nichel, plumb, zinc, mercur și crom.

ANEXA II C

METODE DE PRELEVARE DE PROBE ȘI DE ANALIZĂ

1. Prelevare de probe de sol

Probele reprezentative de sol pentru analiză ar trebui să fie constituite în mod normal prin amestecarea împreună a 25 carote prelevate de pe un teren nu mai mare sau egal cu 5 ha, care este lucrată în același scop.

Probele trebuie luate la o adâncime de 25 cm în cazul în care adâncimea solului arabil este mai mică de această valoare; cu toate acestea, adâncimea de prelevare în acest ultim caz nu trebuie să fie mai mică de 10 cm.

2. Prelevări de probe de nămol

Nămolurile trebuie prelevate după tratare, însă înaintea livrării către utilizator și ar trebui să fie reprezentative pentru producția de nămoluri.

3. Metode de analiză

Analiza metalelor grele trebuie să fie efectuată în urma mineralizării cu acid puternic. Metoda de referință de analiză trebuie să fie cea a spectrometriei cu absorbție atomică, iar limita de detecție pentru fiecare metal nu trebuie să fie mai mare de 10% din valoarea limită adecvată.